

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 07 Temmuz 2021

Sayı : 1836

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

4857 sayılı İş Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 01.07.2021

Özcan PURÇU

İzmir Milletvekili

Av. Mahmut TANAL

İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih :	08 Temmuz 2021
	Esas No. 2/3736

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BSK LKJ
07 Temmuz 2021
Numara

TBMM GENEL SEKRETERANLIK
07 Temmuz 2021
840149

GENEL GEREKÇE

Romanlar, dünyanın birçok yerinde yaşamlarını devam ettiren, popülasyon olarak kalabalık etnik kimliğe sahip kişilerdir. Çoğunlukla göçebe bir topluluğu oluşturmakla birlikte Türkiye ve Avrupa genelinde yaklaşık olarak 12 milyon Roman yaşadığı öngörülmektedir. Bununla birlikte ülkemizde nüfus verileri eksikliğine bağlı olarak resmi kayıtlara göre 600 ila 800 bin arasında Roman asıllı vatandaş yaşamaktadır.

Tüm dünyada süregelen eşitsiz gelişmeler ve değişimler, toplum içerisinde bazı kesimlerin refah seviyesinin kolaylıkla artmasını sağlarken bazı kesimlerin ise yükselen refah seviyesinden yeterli payı alamadıkları görülmektedir. Ekonomik, sosyal, kültürel açıdan dezavantajlı olarak ifade edilebilecek grupların arasında Romanlar da bulunmaktadır. Ülkemizde Roman vatandaşlar ciddi ayrımcılıklarla karşı karşıya kalmaktadır. Özellikle, ekonomik, sosyal ve politik olarak dışlamalar yapılmaktadır. Roman asıllı vatandaşlara karşı olumsuz damgalama ve ötekileştirmeden kaynaklı olarak geçmişten günümüze birçok alanda Romanlar kendilerini güçsüz ve mağdur hissetmişlerdir. Gelir eşitsizliğinden ve istihdam yetersizliğinden dolayı Roman asıllı vatandaşlarda yoksulluk oranı oldukça yüksektir. Toplumda Roman vatandaşlara karşı benimsenmiş olan olumsuz düşünceler iş hayatına da yansımıştır. İşverenler Roman vatandaşlarla çalışmak istememekte, Roman asıllı vatandaşların birçoğu işsiz kalmaktadır.

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 2. maddesi: *"Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğuş veya herhangi başka bir ayırım gözetmeksizin bu bildirge ile ilan olunan bütün haklardan ve özgürlükten yararlanabilir (...)"* şeklinde düzenlenmiş olup Anayasamızın 10. maddesinde de herkesin kanunlar önünde eşit olacağına ilişkin düzenleme yapılmış ve güvence altına alınmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti sosyal bir hukuk devletidir ve devletimiz toplumsal dengeyi sağlamakla yükümlüdür. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ve Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi'nde koruma altına alınan çalışma özgürlüğü Anayasamızın 49. maddesinde: *"Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir. Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır."* şeklinde düzenlenmiştir. Toplumun önyargılardan arındırılabilmesi halinde Roman asıllı vatandaşların toplum yaşamına etkin katılmalarının sağlanabilecektir. Dolayısıyla Roman asıllı vatandaşların toplum yaşamına etkin olarak katılabilmeleri için, iş bulabilmeleri noktasında fırsat eşitliğine kavuşmaları gerekmektedir. Devletimiz de sosyal devlet ilkesinin ve eşitlik ilkesinin bir gereği olarak güçsüzü güçlü karşısında korumaya yükümlüdür. Dolayısıyla tüm vatandaşlarımız arasında eşitliği sağlayabilmek adına pozitif ayrımcılık yapabilmektedir.

İşbu kanun teklifimiz ile de iş yerlerine Roman asıllı vatandaşları çalıştırma zorunluluğu getirilerek istihdam oranının artırılması, Roman asıllı vatandaşlarımızın Anayasal haklarını daha etkin kullanmasını ve toplumdaki eşitsizliklerin giderilerek toplumsal dengenin sağlanması hedeflenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 - Madde ile iş yerlerine Roman asıllı vatandaşları çalıştırma zorunluluğu getirilerek toplumsal huzur ve dengenin sağlanabilmesi için Roman asıllı vatandaşlarımızın istihdamının artırılması ve Anayasal hakları olan çalışma hakkının ihlal edilmesinin önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

MADDE 2 - Yürürlük maddesidir.

MADDE 3 - Yürütme maddesidir.

4857 SAYILI İŞ KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 22.05.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'na aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Ek Madde-4: “İşverenler, özel sektör işyerlerinde yüzde üç, kamu işyerlerinde ise yüzde dört Roman asıllı vatandaş çalıştırmakla yükümlüdürler. Aynı il sınırları içinde birden fazla işyeri bulunan işverenin bu kapsamda çalıştırmakla yükümlü olduğu işçi sayısı, toplam işçi sayısına göre hesaplanır.”

MADDE 2 - Bu Kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 3 - Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

